

DEZVOLTARE REGIONALĂ

NR. 10

OCTOMBRIE 2012

BULETIN ELECTRONIC INFORMATIV AL AGENȚIEI
DE DEZVOLTARE REGIONALĂ SUD

DEZVOLTARE REGIONALĂ · REGIUNEA DE SUD · DEZVOLTARE ECHILIBRATĂ · PROSPERITATE

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE
ȘI CONSTRUCȚIILOR

AGENȚIA
DE DEZVOLTARE REGIONALĂ
SUD

WWW.ADRSUD.MD

OCTOMBRIE

Forumul investițional în dezvoltare regională, Purcari 2012 2, 3, 4, 5,

Proiectul Strategiei de Dezvoltare Regională Sud revizuit a fost aprobat de către CRD Sud 6

Proiectele în valoare de 24 milioane de lei, implementate în raioanele Cahul și Cantemir în atenția autorităților regionale și locale 7

Angajații ADR Sud învață din experiența Poloniei și României 8

La Galați după experiență în elaborarea și managementul proiectelor 9

EVENIMENTE PLANIFICATE ÎN LUNA NOIEMBRIE 10

FORUMUL INVESTIȚIONAL ÎN DEZVOLTARE REGIONALĂ

„Crearea oportunităților de atragere a investițiilor în regiunea de dezvoltare Sud”

Evenimentul organizat în premieră în partea de Sud a Moldovei s-a desfășurat la complexul turistic Purcari din raionul Ștefan Vodă, un punct strategic pe harta turistică a Regiunii de Sud.

Moldova de Sud cuprinde 24,2 % din suprafața totală a țării și este împărțită administrativ în 8 raioane. Regiunea de Sud este unica regiune din țară cu ieșire la Marea Neagră prin porțiunea de litoral al fluviului Dunărea. Are cea mai dezvoltată rețea de gaze naturale din țară și este bogată în zăcăminte de petrol, gaze naturale, ape minerale și termale.

Cea mai mare bogăție a Regiunii rămâne a fi solul fertil prielnic pentru plantațiile de viță de vie. Aici se produce peste 50 la sută din volumul de struguri produs în țară.

Regiunea de Sud deține primul loc pe țară în producerea divinului.

Forumul investițional în Dezvoltare Regională „Crearea oportunităților de atragere a investițiilor în Regiunea de Dezvoltare Sud” vine să readucă în lumina reflectoarelor potențialul investițional al acestei regiuni și să convingă investitorii despre necesitatea și avantajele investițiilor. Să demonstreze capacitatea de absorbție a fondurilor prin proiectele implementate în Regiune sau în proces de implementare din banii fondurilor naționale și din surse externe.

Evenimentul a durat două zile, 25 și 26 octombrie și a reunit în jur de 170 de participanți reprezentanți ai: misiunilor diplomatice din Moldova, MDRC, Ministerului Economiei și altor ministere de resort, membrii Consiliilor Regionale pentru Dezvoltare, reprezentanți ai Autorităților Publice Locale, ONG-urilor, mass-mediei locale și naționale.

Responsabili de organizare au fost Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC), Ministerul Economiei, Agenția de Dezvoltare Regională Sud (ADR Sud) și Organizația de Atragere a Investițiilor și Promovare a Exportului din Moldova (MIEPO), parteneri de dezvoltare și reprezentanți ai programelor și proiectelor internaționale.

► Prima zi de Forum

Potențialul investițional

În prima zi de eveniment, participanții au vizitat proiectele de succes, finalizate sau în proces de implementare și obiectivele turistice din sud-estul Republicii Moldova.

Vizita de studiu a inclus:

Incubatorul de afaceri din Ștefan Vodă - Instituția a fost creată în luna aprilie 2012 cu scopul de a susține și promova pe cei care își pun temelia unei afaceri. Incubatorul a reușit să faciliteze lansarea mai multor întreprinderi în raion și să le ofere spațiul necesar de lucru, instruire și consultanță în domeniu.

Întreprinderea Municipală „Gospodărie Comunală Locativă” din Ștefan Vodă - Partener în cadrul proiectului „Eficientizarea managementului deșeurilor menajere solide în Regiunea de Dezvoltare Sud”, întreprinderea menține procedura de colectare separată a deșeurilor menajere. Din august 2011, plasticul adunat este balotat și vândut pentru a fi reciclat. Utilajul necesar colectării separate a deșeurilor a fost asigurat de proiectul implementat de ADR Sud în întreaga Regiune de Sud.

Biserica "Adormirea Maicii Domnului" din Căușeni - reprezintă un monument arhitectural unic în Europa de Sud-est, construit în secolele XVII-XVIII. Monumentul necesită restaurat, procedură costisitoare și realizabilă doar cu ajutorul experților străini.

Complexul sportiv din Căușeni - Construcția este ridicată din banii Fondului Național de Dezvoltare Regională din toamna anului 2010. Aceasta va găzdui competiții sportive și va oferi condiții prielnice de antrenament sportivilor.

Casa memorial „Alexei Mateevici” din Zaim, raionul Căușeni - Drumul care leagă muzeul de șoseaua națională Căușeni-Cimișlia este parțial deteriorată și necesită reabilitată, la fel ca și infrastructura turistică.

Sesiunea plenară și cea sectorială

„În regiunea de Sud există oportunități de atragere a investițiilor, ele nu trebuiesc create”

Vice-prim-ministrul și ministrul Economiei

Valeriu Lazăr

În a doua zi de eveniment au fost organizate sesiunea plenară și sectorială. Printre invitații primei părți a zilei au fost prim-ministrul Republicii Moldova, Șeful Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova, **Dirk Schuebel**, Viceprim-ministru, Ministrul Economiei, **Valeriu Lazăr**, Ministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, **Marcel Răducan**, experți naționali și locali în domeniile prioritare din Strategia de Dezvoltare Regională Sud.

Marcel Răducan ministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor a salutat participanții la eveniment și a menționat că dezvoltarea regională durabilă este șansa unei dezvoltări uniforme a țării noastre, precum și a reiterat misiunea MDRC - ului de a asigura dezvoltarea echilibrată a regiunilor. De asemenea, ministrul a vorbit despre experiența pozitivă și parteneriatele concrete înregistrate în

urma organizării și desfășurării Forumul Regional în Nordul țării, exprimându-și speranța că Forumul Investițional în Dezvoltarea Regională din Regiunea de Dezvoltare Sud va promova atragerea investițiilor străine directe și va oferi posibilitatea participanților să inițieze proiecte comune și parteneriate durabile.”.

A doua parte a zilei a constat din sesiunea sectorială divizată în trei mese rotunde stabilite pe priorități, unde Autoritățile Publice Locale de ambele nivele și-au prezentat ideile de proiect potențialilor investitori, oaspeți din cele 12 țări invitate.

Infrastructura drumurilor și apă - canalizare, economie și eficiență energetică, turism și managementul deșeurilor au fost cele trei domenii mari care au adunat experți locali, naționali și actori locali interesați.

Provincia di Novara din Italia mai aproape de Regiunea de Sud prin acordul de parteneriat semnat în cadrul Forumului

Forumul a înregistrat și primele rezultate prin semnarea a două acorduri de colaborare. Primul acord semnat între Agenția de Dezvoltare Regională Sud (ADR Sud) și Provincia di Novara din Italia vine să stabilească un parteneriat de succes între ambele părți și să creeze mecanisme de facilitare a parteneriatelor bilaterale între agenții economici și comunități locale din Provincia di Novara din Italia și Regiunea de Sud din Republica Moldova. Al doilea acord de colaborare semnat între ADR Sud și BirdLife International, filiala din Ucraina, vine să faciliteze crearea unei reprezentanțe BirdLife International în Republica Moldova.

Amintim că evenimentul organizat pe 25 și 26 octombrie la complexul turistic „Purcari” a avut drept scop prezentarea și promovarea potențialului Regiunii de Dezvoltare Sud, de a prezenta oportunitățile investiționale ale regiunii și de a stabili parteneriate în vederea inițierii unor proiecte comune.

„Mulțumim celor prezenți pentru interesul sporit față evenimentul organizat și oportunitatea de familiarizare cu potențialul oferit de Regiunea de Sud și tendința transformării prin procesul de dezvoltare regională. Fiecare proiect implementat aici în regiune de ADR Sud sau de partenerii noștri este o dovadă a faptului că Regiunea Sud este în continuă schimbare și merită șansa de investiționare în regiune. Una din obiectivele Agenției de Dezvoltare Regională Sud este de a atrage investiții adiționale pentru eliminarea disparităților dintre localitățile rurale și urbane în favoarea locuitorilor săi. Proiectele vizitate în cadrul Forumului în raioanele Ștefan Vodă și Căușeni demonstrează că prin eforturi comune, sacrificii, aportul oamenilor dedicați meseriei și devotați patriei, Regiunea Sud are șanse de dezvoltare și prosperare. Suntem datori de a dezvolta și promova Regiunea Sud prin implicarea fiecăruia din noi”.

Maria Culeșov, Directorul Agenției de Dezvoltare Regională Sud

Proiectul Strategiei de Dezvoltare Regională Sud revizuit cu măsuri în domeniul Eficienței Energetice, a fost aprobat de către CRD Sud

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC) în comun cu Agenția de Dezvoltare Regională Sud (ADR Sud) au întrunit în ședință, la începutul lunii octombrie membrii Consiliului Regional de Dezvoltare Sud (CRD Sud). Ședința a fost organizată în vederea prezentării și aprobării proiectului Strategiei de Dezvoltare Regională Sud revizuit și a Planului Operațional Regional.

Agenția de Dezvoltare Regională Sud a inițiat, cu suportul Agenției Cehe de Dezvoltare, la începutul anului curent procedura de actualizare a Strategiei de Dezvoltare Regională Sud (SDR Sud). SDR Sud 2010-2016 în varianta actuală, reprezintă un document revizuit prin, actualizarea datelor statistice utilizate pentru analiza socio-economică a regiunii, sinteza și analiza schimbărilor intervenite în domeniile prioritare SDR, progresele înregistrate în perioada de implementare a strategiei (2010-2012). În contextul revizuirii SDR Sud, s-a identificat un domeniu nou care necesită intervenție - Eficiența Energetică (EE). Astfel că prioritățile identificate în strategie sunt completate cu măsuri privind sporirea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie, obiectiv care se regăsește și în Strategia Națională de Dezvoltare a Republicii Moldova 2012-2020.

Consiliul Regional pentru Dezvoltare Sud au votat în unanimitate aprobarea celor două documente care planifică activitățile instituției pentru următorii trei ani.

Proiectele în valoare de 24 milioane de lei, implementate în raioanele Cahul și Cantemir în atenția autorităților regionale și locale

O echipă din cadrul Agenției de Dezvoltare Regională Sud (ADR Sud) împreună cu directorul, **Maria Culeșov** și directorul direcției generale Dezvoltare Regională din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, **Valerian Bînzaru**, au efectuat vizite de monitorizare în Cahul și Cantemir. Proiectele „Reabilitarea zonei de odihnă și agrement Lacul Sărat din Cahul” și „Construcția drumului de acces Dimitrova-Acui” din raionul Cantemir, implementate de ADR Sud, se preconizează a se finaliza spre finele anului 2012, începutul lui 2013. Astfel că tot efortul este concentrat asupra efectuării cât mai calitative a lucrărilor și respectarea termenilor de execuție. În cadrul ședințelor cu factorii implicați în proces s-au examinat problemele existente și eventuale soluții care să nu permită stoparea activităților. Costul ambeleor proiecte se ridică la suma de 24 milioane lei.

- **LACUL SĂRAT** - În cadrul proiectului se preconizează efectuarea următoarelor activități majore: reabilitarea zonei de odihnă și agrement „Lacul Sărat”, or. Cahul, forarea sondei arteziene, construcția bazinului de acumulare a apei și barajului pe râul Frumoasa, promovarea și integrarea zonei în circuitul turistic național și internațional.
- **CONSTRUCȚIA DRUMULUI DIMITROVA - ACUI** - Proiectul urmărește asigurarea accesului locuitorilor comunelor Cîietu și Baimaclia spre centrul raional Cantemir prin construirea unui drum cu lungimea de 4 km între satele Dimitrova și Acui. În cadrul proiectului au fost executate lucrări de profilare a acostamentelor în volum de 500 m², a fost așternut stratul de nisip în volum de 2100 m². Au fost efectuate lucrări de construcție a podișului tubular dreptunghiular pe Pc. 15+76.

Angajații ADR Sud învață din experiența Poloniei și României

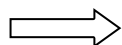
Reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Agențiilor de Dezvoltare Regională și Consiliilor Regionale pentru Dezvoltare au efectuat, în perioada 21-28 octombrie curent, o vizită de studiu în Polonia. Scopul vizitei a fost de a prelua experiența Poloniei în implementarea și monitorizarea proiectelor de infrastructură.

În cadrul vizitei, au fost organizate ședințe de informare cu participarea specialiștilor polonezi, care au abordat subiecte relevante printre care: planificarea strategică la nivel național și regional, implementarea proiectelor PPP, prezentarea bunelor practici și exemple a proiectelor de infrastructură. În voievodatul Pomerania, participanții au făcut cunoștință cu activitatea Consiliului voievodatului și au participat la un atelier de instruire. Vizita la proiectele infrastructurale în orașele Gdansk și Sopot (PGE Arena Gdansk, Centrul balnear în Sopot) au oferit posibilitatea discutării instrumentelor utilizate și cooperării între instituții.

Vizita de studiu a fost organizată în cadrul proiectului: „Consolidarea capacității administrației publice în Republica Moldova în domeniul pregătirii documentelor strategice și a proiectelor de infrastructură”.

Proiectul respectiv este implementat în perioada iunie-decembrie 2012 de MDRC din Republica Moldova și Ministerul Dezvoltării Regionale din Polonia.

La Galați după experiență în elaborarea și managementul proiectelor

O echipă de funcționari din cele 8 raioane ale Regiunii de Dezvoltare Sud și reprezentantul Agenției de Dezvoltare Regională Sud, specializați în elaborarea proiectelor, s-a aflat recent într-o delegație în județul Galați, România. Obiectivul principal al vizitei l-a constituit consolidarea parteneriatelor între actorii locali și regionali din Regiunea de Dezvoltare Sud pentru implementarea politicilor de dezvoltare regională.

Având în vedere experiența notorie pe care o are Direcția de Dezvoltare Regională a Consiliului Județean Galați în implementarea proiectelor regionale, cât și în atragerea investițiilor, Centrul Regional Contact-Cahul a organizat pentru reprezentanții autorităților publice locale de nivelul I și II, cât și pentru reprezentanții societății civile din regiune, o vizită de studiu la această instituție.

În cadrul întrevederii, s-au discutat astfel de subiecte precum particularitățile dezvoltării regionale în România, caracteristica Regiunii Sud-Est din care face parte și județul Galați, domeniile și problemele prioritare ale regiunii, precum și structura și obiectivele direcției nominalizate mai sus. Ceea ce-i caracterizează pe români este că ei acordă o foarte mare importanță dezvoltării regionale, fapt confirmat și prin aceea că, spre deosebire de noi, ei au instituită în cadrul APL de nivelul I o atare direcție, în componența căreia muncesc foarte mulți specialiști care se ocupă exclusiv de elaborarea și implementarea proiectelor.

Proiectul „De la dezvoltarea locală - la dezvoltarea regională a Republicii Moldova” este parte a programului Consolidarea societății Civile în Moldova, finanțat de Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID), și este implementat de Centrul Regional Contact-Cahul. **GDS**

EVENIMENTE NOIEMBRIE

La 8 noiembrie 2012, va fi inaugurat apeductul din satul Roșu, raionul Cahul. Acesta va asigura cu apă potabilă cei peste 3700 de locuitori ai satului. Proiectul de aprovizionare cu apă a fost gestionat de Agenția de Dezvoltare Regională Sud, cu sprijinul financiar oferit de Guvernul României, prin intermediul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”, implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Deschiderea oficială a festivităților este la ora 12:00, iar inaugurarea apeductului este programată pentru ora 15:30.

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor

ADR Sud

Agencia de Dezvoltare Regională Sud

Cooperare pentru dezvoltare

Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Buletinul informativ este elaborat de
Agenția de Dezvoltare
Regională Sud, instituție publică
necomercială, creată
pentru implementarea obiectivelor de
dezvoltare regională.

Pentru informații detaliate contactați
Specialistul în Comunicare,

Sofia Cazacu

Tel.: (0241) 26286

E-mail: adrsud@gmail.com

WWW.ADRSUD.MD

Cooperare pentru dezvoltare

Agenția de Dezvoltare Regională Sud

Or. Cimișlia,
str. Ștefan cel Mare nr. 12
incinta Consiliului Raional
Cimișlia

Telefon/Fax: 0241 2 62 86

E-mail:

office@adrsud.md,
adrsud@gmail.com